

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 193/07-57

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. apríla 2008 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť J. U., B., ČR, zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1143/98 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. U. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1143/98 porušené bolo.

2. J. U. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Michalovce p o v i n n ý zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Michalovce j e p o v i n n ý uhradiť J. U. trovy konania v sume 11 239 Sk (slovom jedenásťtisícdeväťstoštyridsaťdeväť slovenských korún) na účet jeho právnej zástupkyne, advokátky JUDr. I. R., Advokátska kancelária, K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti J. U. n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. februára 2007 doručená s'ťažnosť J. U., B., ČR (ďalej len „s'ťažovateľ“), vo veci namietaného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1143/98.

Ústavný súd po prijatí s'ťažnosti uznesením č. k. III. ÚS 193/07-12 na ďalšie konanie vyzval 27. augusta 2007 predsedu okresného súdu, aby sa k s'ťažnosti vyjadril a aby ústavnému súdu zaslal súdny spis.

Predseda okresného súdu vo vyjadrení k s'ťažnosti z 24. septembra 2007 (sp. zn. 1 SprV/366/2007 doručenom ústavnému súdu 4. októbra 2007) podal stručný prehľad úkonov, ktoré boli v priebehu konania vykonané, a konštatoval, že vo veci sa uskutočnilo 42 pojednávaní, pričom s'ťažovateľ sa na 30 z nich nezúčastnil. Podľa názoru

predsedu okresného súdu v podanej sťažnosti absentujú zákonom predpísané náležitosti, konkrétne dostatočné odôvodnenie návrhu.

K posudzovanému konaniu okresného súdu jeho predseda uviedol, že v priebehu konania a dôkaznej situácie v ňom bolo postupne potrebné vypočítať množstvo svedkov a zabezpečiť množstvo listinných dôkazov. *„Tieto dôkazy navrhol vykonať aj sťažovateľ.“* Predseda okresného súdu ďalej poukázal na právnu a skutkovú zložitosť pracovných sporov. *„Práve pri konaniach o zaplatenie schodkov je potrebné dokazovať, či mal pracovník platne uzavretú pracovnú zmluvu, či mal platne uzavretú dohodu o hmotnej zodpovednosti. Pre výpočet škody je potrebné preukázať, že bola platne vykonaná preberajúca inventúra, že bola platne vykonaná inventúra za žalované obdobie. Ďalej preukázať zárobky pracovníka pre výpočet náhrady škody za rozhodujúce obdobie, čo má podstatný vplyv na rozhodnutie súdu hlavne pri spoločnej hmotnej zodpovednosti. V takýchto konaniach je potrebné spravidla nariadiť znalecké dokazovanie hlavne na výpočet výšky škody, lebo spravidla ide o množstvo položiek. Je potrebné správne vykonať fyzické súpisy zásob, tieto následne odsúhlasiť s dodacími listami a faktúrami, ako aj s odvedenými tržbami a zostatkom v pokladni. Ide o náročné účtovné operácie. Výsledok musí byť odsúhlasený inventúrnou komisiou a následne s pracovníkom. Konečnú výšku škody odsúhlasuje škodová komisia.“*

V závere svojho vyjadrenia predseda okresného súdu uviedol, že v dôsledku viazanosti ústavného súdu návrhom na začatie konania a v dôsledku absencie uvedenia skutočností, ktoré sťažovateľ považuje za kvalifikované prietahy, je toho názoru, že ústavný súd *„nemôže považovať dĺžku sporu za zákonný dôvod pre vyhovie sťažnosti sťažovateľa“*.

Listom z 19. februára 2008 predseda okresného súdu oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci.

Na základe opätovnej výzvy z 12. novembra 2007 predseda okresného súdu doručil ústavnému súdu predmetný súdny spis 29. novembra 2007.

Ústavnému súdu bolo 2. novembra 2007 doručené stanovisko právnej zástupkyne sťažovateľa k vyjadreniu predsedu okresného súdu, v ktorom uvádza, že otázku úplnosti a dostatočného odôvodnenia podanej sťažnosti posudzuje ústavný súd v rámci jej predbežného prerokovania.

Citujúc judikatúru ústavného súdu právna zástupkyňa sťažovateľa zdôraznila, že počet vykonaných pojednávaní nie je rozhodujúci na posúdenie zbytočných prietahov v konaní. Argumenty predsedu okresného súdu uvedené v jeho vyjadrení podľa jej názoru nesúvisia s posudzovaným konaním, keďže okresný súd v tejto veci *„nenariad'oval žiadne znalecké dokazovanie, s ktorým by bola navyše spojená inventúra a iné úkony, o ktorých sa citované stanovisko z dôvodov sťažovateľovi neznámych, zmieňuje“*.

Poukazujúc na dôvody zrušenia rozsudku okresného súdu odvolacím súdom právna zástupkyňa sťažovateľa uviedla, že v postupe okresného súdu sa vyskytovali chyby. Neúčast' sťažovateľa na nariadených pojednávaniach podľa jej názoru *„nie je skutočnosťou, ktorá by mohla zbaviť Okresný súd v Michalovciach zodpovednosti za neprimeranú dĺžku konania a za prietahy, ktoré v ňom vznikli“*. V tejto súvislosti zdôraznila, že účastník konania má zásadne právo zúčastňovať sa pojednávania. Sťažovateľ pritom z dôvodu svojej neúčasti nežiadal o odročenie jednotlivých pojednávaní v posudzovanom konaní, čím nevytváral *„prekážku v prejednávaní veci súdom a je bez vzťahu k dĺžke konania a zbytočným prietahom v ňom“*.

Právna zástupkyňa sťažovateľa uviedla, že sťažovateľ netrvá na ústnom pojednávaní vo veci, a v závere svojho vyjadrenia zdôraznila, že sťažovateľ zotrváva na pôvodnom návrhu podanej sťažnosti.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby v zásade neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota. Preto na splnenie ústavného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03).

Otázku existencie zbytočných prietáhov v konaní, a tým aj porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníka konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (napr. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietanom porušení práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

Základnými kritériami na hodnotenie veci ako zložitej je skutkový stav veci a platná právna úprava relevantná na rozhodnutie o veci (II. ÚS 26/95). Predmetom konania vedeného okresným súdom, v rámci ktorého namieta sťažovateľ zbytočné prietahy, je návrh na úhradu schodku uplatnený voči sťažovateľovi ako odporcovi v sume 24 755,50 Sk.

Toto konanie možno hodnotiť tak, že po skutkovej stránke vykazuje istý stupeň zložitosti, a to v dôsledku vývoja dôkaznej situácie. V posudzovanom konaní okresný súd nemusel nariadovať znalecké dokazovanie, základom na objasnenie skutočného stavu veci boli svedecké výpovede a vykonávanie listinných dôkazov. Zisťovanie takýchto informácií nemôže podľa názoru ústavného súdu za žiadnych okolností spôsobiť v konaní komplikácie, ktoré budú mať za následok trvanie sporu v dĺžke takmer 9 rokov.

Pri posudzovaní druhého kritéria používaného na hodnotenie prípadných zbytočných prietáhov v konaní z predloženého súdneho spisu ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa nezúčastnil väčšiny nariadených pojednávanií, a to z dôvodu svojej finančnej situácie, ktorá mu bránila dostaviť sa na nariadené pojednávania z miesta jeho pobytu v Českej republike, kam sa presťahoval v druhej polovici roka 2000. Skutočnosť nevyhovujúcej finančnej situácie mal ústavný súd za preukázanú z rozhodnutia okresného súdu z 2. mája 2007, ktorým mu po objasnení jeho majetkových a zárobných pomerov ustanovil právneho zástupcu.

V súvislosti s účasťou sťažovateľa na nariadených pojednávaniach sa ústavný súd stotožnil s vyjadrením právnej zástupkyne sťažovateľa o práve, nie povinnosti sťažovateľa ako účastníka konania zúčastňovať sa jednotlivých pojednávanií. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Pred presťahovaním do Českej republiky sa sťažovateľ zúčastňoval nariadených pojednávanií a reagoval na výzvy okresného súdu. V tomto období bol v dôsledku ospravedlnenia sťažovateľa termín pojednávania zrušený iba raz (1. júla 1999) a sťažovateľ sa nezúčastnil iba jedného pojednávania (20. januára 2000). Zo súdneho spisu ústavný súd tiež zistil, že zo sťažovateľových procesných úkonov adresovaných okresnému súdu v čase jeho pobytu v Českej republike viackrát vyplývalo, že netrvá na svojej osobnej účasti

na pojednávaniach za podmienky, že bude oboznamovaný s ich priebehom, že sa k nim vyjadří písomne a že nedošlo k závažnej zmene dôkaznej situácie (napríklad č. 1. 290, 294, 297 a ďalšie). Po ustanovení právneho zástupcu sťažovateľovi v záverečnej fáze konania bolo pojednávanie vo veci odročené pre ospravedlnenie právneho zástupcu sťažovateľa iba raz (18. septembra 2007).

Z predloženého súdneho spisu ústavný súd tiež zistil, že sťažovateľovi možno pričítať spomalenie priebehu konania v období od 27. júla 2004, keď ho okresný súd vyzval na vyjadrenie sa k čiastočnému späťvzatiu žalobného návrhu, až do 2. februára 2005, keď Mestský súd v Brne ako súd dožiadaný doručil okresnému súdu protokol o výsluchu sťažovateľa s jeho súhlasom s čiastočným späťvzatím žaloby. Ústavný súd v tomto prípade bral do úvahy finančnú situáciu sťažovateľa ako objektívny dôvod, ktorý mu bránil zúčastňovať sa pravidelne pojednávaní vo veci, ale bral do úvahy aj tú skutočnosť, že sťažovateľovi sa nepodarilo doručiť zásielku s výzvou na vyjadrenie k čiastočnému späťvzatiu žaloby, v dôsledku čoho bolo potrebné dožiadať Mestský súd v Brne o výsluch sťažovateľa. Sťažovateľ sa totiž po prípadnom prevzatí zásielky mohol vyjadriť písomne, čo by bolo zrýchlilo priebeh konania.

Ústavný súd vzhľadom na druhé kritérium, podľa ktorého hodnotí prípadné zbytočné prietahy v konaní, konštatuje, že z predloženého spisu nezistil skutočnosti, z ktorých by bolo možné zhodnotiť konanie a postup sťažovateľa alebo jeho právneho zástupcu ako zásadným spôsobom sťažujúce postup okresného súdu v konaní. Z podkladov predložených sťažovateľom vyplýva, že dvakrát využil právne prostriedky nápravy podľa ustanovení zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní okresného súdu.

Pri skúmaní tretieho kritéria na posúdenie porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa ústavný súd zamerlal na zisťovanie prípadných období nečinnosti okresného súdu v konaní, ale aj na zisťovanie efektivity postupu okresného súdu v konaní.

Pokiaľ ide o obdobia súvislej nečinnosti okresného súdu, ústavný súd z predloženého spisu zistil iba jedno takéto obdobie, a to od pojednávania 15. mája 2001 do 19. augusta 2002, keď bolo nariadené ďalšie pojednávanie (1 rok a 3 mesiace). Okrem toho okresnému súdu nemožno pričítať obdobia nečinnosti v čase, keď súdny spis bol v dôsledku využitia procesných oprávnení sťažovateľa (námietka zaujatosti konajúcej sudkyne a podanie odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu) predložený Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), a to obdobie od 28. mája 2003 do 31. júla 2003 (2 mesiace a 3 dni) a obdobie od 28. septembra 2005 do 2. mája 2006 (7 mesiacov a 4 dni). Ak by sa teda ústavný súd obmedzil iba na skúmanie období súvislej nečinnosti, potom by nebolo možné hodnotiť posudzované konanie ako vykazujúce priedahy relevantné z hľadiska čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd však v rámci svojej rozhodovacej činnosti viackrát vyslovil, že správanie štátneho orgánu, ktoré zapríčiňuje zbytočný priedah, sa síce obvykle prejavuje nečinnosťou orgánu s právomocou konať o veci, ale pre splnenie účelu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov je právne významné akékoľvek správanie štátneho orgánu. To znamená, že aj nesprávna činnosť štátneho orgánu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ak činnosť štátneho orgánu nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty ohľadne práv tvoriacich predmet konania (I. ÚS 17/99, II. ÚS 33/99).

Ústavný súd pri preskúmaní predloženého spisu okresného súdu zhodnotil viacero úkonov konajúceho okresného súdu ako neefektívne a nesústreďené. Z predloženého súdneho spisu zistil, že v priebehu viac ako 9 rokov trvajúceho konania sa uskutočnilo 44 pojednávaní. Aj napriek tomu, že berie do úvahy predmet konania (povinnosť sťažovateľa nahradiť škodu v dôsledku zavineného porušenia povinností pri plnení pracovných úloh), ústavný súd konštatuje, že samotný počet pojednávaní nastoľuje pochybnosti o efektivite a hospodárnosti postupu okresného súdu v predmetnom konaní. Ústavný súd zistil, že z celkového počtu uskutočnených pojednávaní bolo 22 odročených v dôsledku neúčasti niektorého z účastníkov konania alebo niektorého z ich právnych

zástupcov, pritom iba v piatich prípadoch niektorý z účastníkov alebo ich právnych zástupcov požiadal o odročenie pojednávania.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na príslušné ustanovenia OSP. Podľa § 117 ods. 1 OSP je sudca povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť.

Ústavný súd považoval za nesústredený aj postup okresného súdu pri predvolávaní jednotlivých svedkov na nariadené pojednávania. Ako príklad možno uviesť predvolávanie svedka J. H. Sťažovateľovi bolo na pojednávaní 23. septembra 1999 okresným súdom uložené zabezpečiť účasť svedka H., keďže sa tomuto svedkovi nepodarilo doručiť predvolanie na pojednávanie. Na najbližšom pojednávaní 28. októbra 1999 sťažovateľ uviedol, že svedok H. „*odmietol prísť na súd, pretože on odmieta výpoveď*“. Následne bolo pojednávanie odročené pre neprítomnosť svedka. Okresný súd potom doručil 3. novembra 1999 predvolanie na pojednávanie. Na pojednávanie 2. decembra 1999 sa však svedok H. opäť nedostavil, a tak bolo pojednávanie znovu odročené na 13. január 2000 s tým, že svedok bude predvolaný. Ani na pojednávanie 13. januára 2000 sa však svedok H. nedostavil, hoci predvolanie bolo možné považovať za doručené (prevzala ho manželka svedka). Okresný súd tak znovu odročil pojednávanie na 20. január 2000 s tým, že svedok H. bude predvolaný „*pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty a predvedenia*“. Dňa 20. januára 2000, teda sedem dní po uskutočnení predchádzajúceho pojednávania, okresný súd ešte nemal informáciu o tom, či sa predvolanie svedkovi H. podarilo doručiť, a tak pojednávanie opätovne odročil na 24. február 2000. Zásielka s predvolaním doručovaná svedkovi bola okresnému súdu vrátená 8. februára 2000 po márnom uplynutí úložnej lehoty. Pojednávanie 24. februára 2000 bolo neskôr zrušené a nový termín pojednávania bol určený na 6. apríl 2000. Toto pojednávanie však bolo znovu odročené na 25. máj 2000, pretože sa nedostavil svedok H., ktorému doručenie bolo vykázané (zásielku prevzala jeho manželka). Pojednávanie konané 25. mája 2000 bolo odročené s tým, že navrhovateľ vo veci bude požiadaný o vyjadrenie, či trvá na žalobe, a ak áno, aby

oznámil meno nového právneho zástupcu. V zápisnici z tohto pojednávania sa však nenachádza žiadna zmienka o predvolávanom svedkovi H. V nasledujúcom období okresný súd svedka H. na pojednávania ani nepredvolával. Až po pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 15. mája 2001 a na ktorom svedkyňa T. zmenila svoju svedeckú výpoveď, predvolal okresný súd opätovne svedka H., ktorý sa na pojednávanie 27. septembra 2002 nedostavil, pričom sa podľa tvrdenia okresného súdu uvedeného v zápisnici z pojednávania ospravedlnil. Svedok H. sa však bez ospravedlnenia nedostavil ani na ďalšie pojednávanie 30. októbra 2002, pričom bol opätovne predvolaný „*pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty a predvedenia*“. Až na pojednávanie konané 4. decembra 2002 sa svedok H. dostavil a bol vypočutý.

Ústavný súd opísaný procesný postup okresného súdu nepovažuje za napĺňajúci požiadavky efektívnosti a hospodárnosti priebehu konania. Všeobecnému súdu Občiansky súdny poriadok poskytuje nástroje, ktorými možno zabezpečiť účasť svedka na pojednávaní (§ 52 a § 53 OSP). Okresný súd tieto ani raz nevyužil aj napriek tomu, že na to boli podľa názoru ústavného súdu splnené všetky podmienky.

Neefektívnym bol aj postup okresného súdu pri zabezpečovaní svedka M. Š. na pojednávaniach. Tento svedok bol po pojednávaní 15. mája 2001 predvolávaný, pričom zásielku s predvolaním sa okresnému súdu viackrát nepodarilo doručiť. Napokon okresný súd na pojednávaní 4. decembra 2002 uložil právnomu zástupcovi navrhovateľa na ďalšom pojednávaní predložiť „*aspoň písomne vyjadrenie štatutárneho zástupcu (M. Š., pozn.) týkajúce sa tohto konania*“. Zo svedeckej výpovede svedka H. na pojednávaní 4. decembra 2002 pritom vyplýva, že svedecká výpoveď svedka Š. mohla napomôcť objasneniu skutočného stavu veci. Okresný súd sa však po dlhšom čase predvolávania M. Š. ako svedka uspokojil s jeho písomným vyjadrením.

V súvislosti s dĺžkou posudzovaného konania a s jeho priebehom ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej ak v preskúvanom konaní neboli zistené žiadne významnejšie obdobia nečinnosti okresného súdu, ktoré by samy o sebe odôvodňovali vyslovenie záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48

ods. 2 ústavy, avšak dĺžku konania vedeného okresným súdom nemožno vo vzťahu k tomuto právu považovať za ospravedlniteľnú, na vyslovenie záveru o porušení sťažovateľovho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postačuje len poukázať na okolnosti, ktoré prispeli k doterajšej dĺžke konania (m. m. III. ÚS 107/04).

Konanie v predmetnej veci ústavný súd kvalifikuje ako pomalé a neúčinné, resp. prejednávanie veci v neprimeranej lehote. Z predmetného súdneho spisu vyplýva, že na vzniku a pretrvávaní nepriaznivého a nežiaduceho stavu v dĺžke konania vo veci vedenej okresným súdom majú rozhodujúci podiel viaceré nedostatky v jeho činnosti, tak ako boli uvedené v odôvodnení rozhodnutia. To viedlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k tomu, že všeobecný súd zatiaľ právoplatne vo veci nerozhodol. Preto ústavný súd vyhovel podnetu sťažovateľa a rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia (1. bod výroku nálezu).

Z petitu podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ žiadal ústavný súd aj o vyslovenie porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v predmetnom konaní vedenom okresným súdom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si už pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, z tohto dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Preto ústavný súd o sťažnosti sťažovateľa v časti týkajúcej sa namietaného porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote rozhodol, že okresný súd v predmetnom konaní svojím postupom právo sťažovateľa zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru porušil (1. bod výroku nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti navrhol takéto rozhodnutie, avšak ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že okresný súd vo veci už meritórne rozhodol rozsudkom z 28. septembra 2007. Na písomnom vyhotovení rozsudku je vyznačená aj doložka právoplatnosti, podľa ktorej rozsudok nadobudol právoplatnosť 24. novembra 2007. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti návrhu sťažovateľa nevyhovel.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení základného práva sťažovateľa garantovaného mu čl. 48 ods. 2 ústavy, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Ústavný súd pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení vzal do úvahy najmä charakter predmetu konania, obdobie právnej neistoty sťažovateľa, jeho správanie počas predmetného konania a aj tú skutočnosť, že ústavný súd vo veci zistil porušenie základného práva.

Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 300 000 Sk. Ústavný súd v okolnostiach posudzovaného prípadu považuje za primerané priznať mu sumu 50 000 Sk (2. bod výroku nálezu).

Pri určovaní primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera ESLP, keď priznáva spravodlivé zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru aplikovaného na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa ústavný súd riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia nie je prípadná náhrada škody.

IV.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou JUDr. I. R. Advokátka vykonala tri úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, písomné podanie (sťažnosť) a vyjadrenie. Zo zdôvodnenia uplatnenej výšky trov právneho zastúpenia vyplýva, že všetky úkony boli vykonané v roku 2007. Podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) prislúcha ako základná tarifa podľa ustanovení § 11 ods. 2 vyhlášky 1/6 z výpočtového základu (§ 1 ods. 3 vyhlášky, t. j. zo sumy 17 820 Sk pre úkony v roku 2007), čo predstavuje odmenu za jeden úkon v roku 2007 sumu 2 970 Sk. K týmto sumám ústavný súd pripočítal režijný paušál za tri úkony právnej pomoci, a to 178 Sk za jeden úkon. Trovy právneho zastúpenia tak predstavujú sumu 9 444 Sk. Vzhľadom na to, že právna zástupkyňa sťažovateľa je platiteľkou dane z pridanej hodnoty, uplatnila si k trovám 19 % z ich vyčíslenej výšky. Spolu tak priznaná náhrada trov právneho zastúpenia predstavuje sumu 11 239 Sk (3. bod výroku nálezu).

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2008

...